

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10C/6/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616200140
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Marcián
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5616200140.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš - sudca JUDr. Daniel Marcián v spore žalobcu mal. O. B., nar. XX. X. XXXX, s trvalým pobytom W. XXX, O., zastúpeného zákonnými zástupcami - matkou W. B., nar. XX. X. XXXX, bytom W. XXX, O. a otcom O. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XXX, O.Ž., a (právne) zastúpeného JUDr. Jiřím Martausom, advokátom, so sídlom Ul. 1. mája 113/19, Liptovský Mikuláš proti žalovanému B. J., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom M. Ľ., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok, zastúpeného JUDr. Petrom Svrčekom, advokátom, so sídlom Dončova 1443/5, Ružomberok, o zaplatenie 10.000 eur takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 3.000 eur, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti žalobu zamietá.

III. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 40%, pričom o konkrétnej výške tohto nároku trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu na tunajší súd 13. 1. 2016 sa žalobca domáhal rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 10.000 eur. Uvedený žalobný návrh odôvodnil nasledovnými skutkovými a právnymi tvrdeniami. Tunajší súd rozsudkom sp.zn.: 1T/100/2013 z 13. 4. 2015 uznal žalovaného za vinného zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (v bode 1. skutkovej vety) a zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (v bode 2. skutkovej vety), ktorých sa mal žalovaný dopustiť na tom skutkovom základe, že : 1.) 2. 2. 2013, v čase od 8.30 hod. do 13.15 hod. stretol W.. O. B., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom W. XXX, O., okres Y. W., a to cestou do obchodu v obci Važec, pričom kázal maloletému O. B., aby ho čakal pred obchodom, v ktorom mu kúpil 3 rožky a dobošku a následne chcel, aby s ním W.. O. B. išiel k nemu domov s niečím mu pomôcť, a následne išli smerom ku Obecnému úradu obce Važec, kde ho zatialhol do areálu obecného úradu, tam dal W.. O. B. facku na líce a potom si rozopol rázporok na nohaviciach, vybral si penis a po rómcky maloletému O. B. povedal „puckaj“, čo znamená, aby ho rukou sexuálne uspokojoval, čo maloletý O. B. odmietal, no pod nátlakom obžalovaného B. J. to urobil, a počas toho, ako maloletý O. B. takto rukou uspokojoval obžalovaného, povedal mu, že to povie otcovi, na čo mu obžalovaný B. J. povedal: „povieš to otcovi, zabijem Ťa“, potom obžalovaný B. J. rýchlo odišiel a maloletý O. B. sa v obavách o naplnenie vyhrážok obžalovaného ukrýval pri obchode Jednota vo Važci, a 2.) 6. 2. 2013, v čase približne o 14.00 hod. sa úmyselne priblížil v obci Važec, v blízkosti jaskyne, na vzdialenosť dvoch metrov ku maloletému O. B., nar. XX. X. XXXX, ktorý išiel spolu so svojou matkou W.

B., nar. XX. X. XXXX a otcom O. Y., nar. XX. XX. XXXX, do obchodu, aj napriek tomu, že mal daný zákaz Okresným súdom Liptovský Mikuláš, a to uznesením sp. zn. 1Tp/4/2013 zo dňa 5. 2. 2013 - priblížiť sa úmyselne na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov ku maloletému O. B., pričom ako sa obžalovaný ku nim priblížil, začal na nich kričať, že sudkyňa mu nič nespravila, a zbytočne ho udali, a ak ho zavrú kvôli tomu udaniu, tak zabije maloletého O. B. a podpáli dom, v ktorom býva spolu s matkou W. B., pričom po týchto slovách W. B. aj jej syn maloletý O. B. dostali strach o svoj život, že vyhrážky, ktoré obžalovaný B. J. povedal, aj naplní. Rozsudok tunajšieho súdu z 13. 4. 2015, sp.zn.: 1T/100/2013 bol (len) v časti výroku o treste zrušený rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp.zn.: 2To/44/2015 z 2. 9. 2015, pričom žalovaný bol odvolacím súdom odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov a 8 mesiacov. Rozsudok tunajšieho súdu sp.zn.: 1T/100/2013 z 13. 4. 2015 (v spojení so zrušujúcim rozsudkom odvolacieho súdu) nadobudol právoplatnosť 2. 9. 2015. Trestným činom sexuálneho násillia spáchaným násilným a sexuálne motivovaným konaním žalovaného vznikla žalobcovi nemajetková (morálna) ujma spojená s traumou, stresom a znevážením jeho ľudskej dôstojnosti. V dôsledku trestného činu bol žalobca vystavený posmeškom spolužiakov, okolia i jeho sestry, čo mu neustále pripomínalo traumatickú udalosť, na základe čoho mal strach, vyhýbal sa škole a otec ho musel do školy odprevádzať a po škole čakať. V dôsledku protiprávneho konania žalovaného došlo k zneváženiu ľudskej dôstojnosti a zníženiu občianskej cti žalobcu, pričom spáchaný čin vyvolal negatívne reakcie vo sfére spoločenského a rodinného života žalobcu a privodil mu stresové a traumatizujúce vplyvy vyvolávajúce u neho pocity poníženia a neistoty. V dôsledku spáchaného trestného činu došlo k vystaveniu žalobcu vplyvom objektívne spôsobilým narušiť jeho zdravý osobnostný vývin a spôsob vedenia jeho osobného života v budúcnosti. Podaním návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sleduje žalobca priznanie materiálnej satisfakcie. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch môže podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd priznať, ak by sa morálna satisfakcia nezdała postačujúca. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vznik závažnej ujmy. Pri jej posudzovaní je podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrenom v jeho uznesení z 29. 6. 2011, sp.zn.: 4Cdo 232/2010 potrebné posudzovať objektívne hľadisko, teda to, ako by daný zásah do osobnostných práv vnímala akákoľvek osoba na rovnakom mieste a v rovnakom čase v tej istej situácii.

2. Dňa 16. 2. 2016 bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie k žalobe, v ktorom žalovaný poukázal na to, že otec žalobcu O. Y. na pojednávaní konanom v trestnom konaní sp.zn.: 1T/100/2013 19. 9. 2013 síce žiadal o priznanie odškodného, avšak jeho sumu neuviedol. Následne na pojednávaní 12. 11. 2013, keď už chcel uviesť túto sumu, sudkyňa mu oznámila, že nemá nárok na odškodné, pretože si ho neuplatnil v prípravnom konaní. Žalovaný tiež poukázal na správu triednej učiteľky z 3. 5. 2013, pojednávajúcej o správaní žalobcu, ako aj na výsledok šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši, kde je uvedené, že žalobca sa v lete dopustil prečinu krádeže a porušovania domovej slobody. Podľa správy X.. M. z 2. 2. 2013 mal byť žalobca bez traumatických zmien. Ďalej žalovaný poukázal na výpoveď X.. K. na hlavnom pojednávaní konanom 16. 1. 2015, kde táto uviedla, že nezáleží na tom, či ide o dieťa alebo o dospelého človeka, a ak by žalobca zažil nejakú nečakanú traumu, nedokázal by ihneď vypovedať, pričom žalobca 2. 2. 2013 vypovedal. Podľa správy X.. W. žalobca vypovedal bez strachu, obavy, bez podfarbenia hlasu. Ďalej žalovaný poukázal na to, že od 13. 10. 2013 do 3. 11. 2013 chodil žalobca do školy v Píferove kvôli žalobcovi, lebo mal z neho traumu. Žalobca a jeho zákonní zástupcovia si všetko vymysleli kvôli peniazom. Žalovaný poukázal na rozpor vo výpovediach medzi zákonnými zástupcami žalobcu v trestnom konaní a tiež na znalecký posudok ohľadne matky žalobcu, kde je uvedené, že konfabuluje, domýšľa si, je hysterická a má bohatú fantáziu, pričom ani otec žalobcu nemá omnoho lepší posudok. Neexistuje žiaden priamy svedok, o všetkom vypovedali zákonní zástupcovia len z počutia. Navyše 13. 4. 2015 potvrdili zákonní zástupcovia jeho výpoveď z 11. 6. 2013. Žalovaný tiež uviedol, že navrhol obnovu konania, vzhľadom na nové získané dôkazy smerujúce k tomu, že je nevinný, a uviedol tiež aj ďalšie námietky smerujúce k tomu, že sa skutok nestal.

3. Žalobca (napriek písomnej výzve súdu) právo repliky podľa § 167 ods. 3 CSP už nevyužil.

4. Na pojednávaní konanom 19. 9. 2019 žalobca v rámci svojho úvodného prednesu len poukázal na podanú žalobu. Žalovaný (v úvodnom prednese) uviedol, že nie sú splnené podmienky vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, a to neoprávnený zásah, nemajetková ujma a príčinná súvislosť medzi nimi. Aj keď si je vedomý viazanosti civilného súdu trestným rozsudkom poprel, že došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu. Vznik nemajetkovej ujmy je vyvrátenými dôkazmi nachádzajúcimi sa v trestnom spise, a to jednak správou X.. W. z júna 2013, kde sa uvádza, že pri prvotnom vyšetrení 26. 2. 2013 u žalobcu neboli zistené stresové emočné prejavy, a ani pri ďalších

troch kontrolách nebola zistená postraumatická stresová porucha. Takisto lekárka nemohla verifikovať poruchy spánku, ktoré sa mali u žalobcu vyskytovať. Ďalej poukázal žalovaný na vyjadrenie X.. B., znalkyne, ktorej úlohou bolo posúdiť vierohodnosť výpovede a zistiť rozsah traumatizácie žalobcu, ktorá vo svojom znaleckom posudku (na str. 10) uviedla, že v správaní maloletého pri popisovaní inkriminovanej udalosti neboli pozorované žiadne negatívne emócie v zmysle strachu, zvýšeného napätia alebo úzkosti, pričom tieto zistenia sú v zhode s vyšetrením u detského psychiatra. Znalkyňa B. v záveroch znaleckého posudku (na str. 11) výslovne konštatuje, že žalobca netrpí postraumatickou stresovou poruchou a (na str. 12), že u neho nedošlo k obmedzeniu v obvyklom spôsobe života. Ďalej žalovaný poukázal na výpoveď X.. K., ktorá na pojednávaní konanom v trestnom konaní 16. 1. 2015 uviedla, že pri utrpení traume by žalobca nemohol vypovedať bez určitého emočného zafarbenia, zainteresovania, a Dr. W. pritom uvádza, že maloletý vypovedal bez problémov. Uvedené dôkazy tak preukazujú, že u žalobcu nedošlo k žiadnym následkom v jeho osobnostnej sfére, ktorá by odôvodňovala vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a tiež nie je splnená ani podmienka príčinnej súvislosti. Zo správy triednej učiteľky W.. N. Q. z 3. 5. 2013 vyplýva, že po návrate do školy (po tejto udalosti) neboli u žalobcu pozorované žiadne zmeny v správaní, nepôsobil utiahnuto ani bojzlivito a s deťmi otvorene komunikoval. Keď jeho sestra (a zároveň spolužiačka) pri slovnej potýčke použila voči nemu prezývku „Kefa“, čím mu pripomenula traumatickú udalosť, priviedlo ho to do stavu zúrivosti. Tieto prejavy sú ukazovateľom žiakovej celkovej emocionálnej lability, ktorá sa však vyskytovala aj predtým a s predmetnou udalosťou nesúvisí. Všetko bolo voči žalovanému vymyslené len kvôli peniazom, pretože žalobca a jeho rodičia že nemali čo jesť, tak si vymysleli tento skutok. To, že žalobca v lete uvedeného roku spáchal trestný čin krádeže a porušovania domovej slobody má podľa žalovaného takisto preukazovať, že netrpel žiadnou traumou. V rámci záverečnej reči žalobca vyjadril presvedčenie, že vykonaným dokazovaním bola preukázaná dôvodnosť podanej žaloby. Pripomenul, že toto konanie nie je trestným konaním, v rámci ktorého by sa dokazovalo, či sa skutok stal. Ďalej poukázal na skutočnosť, že žalobca mal v čase zásahu do práva na ochranu osobnosti iba 9 rokov. K obrane žalovaného, že všetko si mali vymyslieť rodičia žalobcu z majetkových dôvodov uviedol, že ak by to bola pravda nepodali by žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch až 3 roky od spáchania skutku, ale hneď v trestnom konaní. Bezpredmetná je podľa žalobcu takisto obrana žalovaného, že maloletý sa mal údajne dopustiť trestného činu krádeže. Znásilnená zlodějka má rovnakú ujmu ako znásilnená nezlodějka. Išlo tu o sexuálny delikt spáchaný na 9 ročnom chlapcovi. Ale vlastne nejde tu len o sexuálny delikt, ale aj o vyhrážky smrťou maloletému. Pokiaľ ide o výšku uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy (10.000 eur), tak táto je podľa jeho názoru nepochybne primeraná, nedomáha sa totiž zaplata 50.000 eur, ani 100.000 eur, ktoré sumy sa súdmi bežne priznávajú v prípadoch ak niekto urazí plnoletú osobu. Ujma spočívala už len v tom, že 9 ročný chlapec musel chodiť po rôznych psychiatroch a svedieť sa, ako aj byť pod dohľadom. Žalobca netvrdí, že sa z konania žalovaného zbláznil, alebo že by sa išiel preto vešať, ale tá suma 10.000 eur je vzhľadom k súdnej praxi primeraná, pričom tiež platí, že maloleté deti by mali používať oveľa väčšiu ochranu v tomto smere ako plnoletí. Žalovaný v rámci svojej záverečnej reči na pojednávaní navrhol žalobu zamietnuť v celom rozsahu, pretože neboli splnené všetky podmienky potrebné na vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. V prvom rade nebolo preukázané, že by maloletému nejaká nemajetková ujma vznikla. Z listinných dôkazov vyplynulo, že v krátkej dobe po čase, keď bol spáchaný trestný čin, a rovnako ani s odstupom niekoľkých mesiacov nebola u žalobcu zistená stresová reakcia, stresové emočné prejavy, ani posttraumatická stresová porucha, a takisto nebol obmedzený v obvyklom spôsobe života. Podľa správy triednej učiteľky sa správal pred uvedenou udalosťou rovnako ako po nej. Konanie žalobcu a jeho zákonných zástupcov je motivované snahou získať majetkový prospech. Zákonní zástupcovia si protirečili, keď otec žalobcu hovoril, že žalobca musel odísť do školy do školy v Pěrove kvôli posmeškom spolužiakov, a matka žalobcu uviedla, že do Pěrova šli z dôvodu, že bolo potrebné postarať sa o jej matku.

5. Na tomto pojednávaní súd vykonal vo vzťahu ku sporným skutkovým tvrdeniam dokazovanie, pričom dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

6. Zo správy triednej učiteľky W.. N. Q. z 3. 5. 2013, učiteľky Základnej školy s materskou školou, Školská 339, Važec (nachádzajúcej sa v trestnom spise tunajšieho súdu sp.zn.: 1T/100/2013 na č.l. 234) súd zistil, že žalobca, ktorý bol v školskom roku 2012/2013 žiakom druhej špeciálnej triedy, bol náladový, výbušný, nevedel ovládať svoj hnev, mal tendencie vyvolávať konflikty, slovne napádať nielen svojich spolužiakov, ale aj okoloidúcich starších žiakov a pri slovnej potýčke jeho agresivita narastala a neraz prerástla až do bitky. Nerešpektoval autoritu učiteľa a nerád sa podriaďoval príkazom. Toto jeho

správanie však bolo pozorované dlhodobo. Po udalosti z 2. 2. 2013 bol síce v škole dlhšie neprítomný, avšak po návrate neboli u neho pozorované žiadne zmeny v správaní, nepôsobil utiahnuto ani bojzливо, s deťmi otvorene komunikoval. Keď ho jeho sestra a zároveň spolužiačka pri slovnej potýčke oslovila prezývkou „Kefa“, čím mu pripomenula pre neho traumatickú udalosť, neraz ho to priviedlo až do stavu zúrivosti. Všetky tieto prejavy sú ukazovateľmi žiakovej celkovej emocionálnej lability, ktorá sa však prejavovala aj pred tým, a s predmetnou udalosťou preto nesúvisí.

7. Z ambulantnej správy vydananej W.. W. M., lekárom Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu v Liptovskom Mikuláši (nachádzajúcej sa v trestnom spise tunajšieho súdu sp.zn.: 1T/100/2013 na č.l. 232) vyplynul záver, že podľa röntgenu lebky a sánky žalobcu je tento toho času bez známok čerstvých traumatických zmien.

8. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 16. 1. 2016 v trestnej veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 1T/100/2013 (na č.l. 832 trestného spisu) súd zistil, že X.. X. K., znalkyňa z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí na otázku žalovaného týkajúcu sa správania sexuálne zneužitého maloletého dieťaťa po takejto udalosti odpovedala, že ju zaujala správa X.. W., kde je uvedená poznámka - suspektná reakcia na stres, pretože vo všeobecnosti je možné povedať, že je jedno, či dieťa alebo dospelý človek, ak zažije nejakú nečakanú udalosť alebo traumu, nedokáže o nej vypovedať bez emočného zainteresovania, a najmä nie vtedy, pokiaľ je ten časový interval krátky.

9. Zo správy X.. F. W., detského a dorastového psychiatra, privátnej psychiatrickej ambulancie pre deti, dorast a dospelých z 27. 6. 2013 (obsiahnutej v trestnom spise tunajšieho súdu sp.zn.: 1T/100/2013 na č.l. 235) mal súd za preukázané, že žalobca bol z dôvodu sexuálneho zneužitia žalovaným evidovaný v jej ambulancii od 26. 2. 2013. Žalobca odmietal chodiť von aj do školy, bál sa. Pri prvovýšetrení 26. 2. 2013 reagoval spontánne, náladu mal primeranú, žiadne stresové emočné prejavy u pacienta nezistila a neboli ani prítomné známky posttraumatickej stresovej poruchy. Žalobca bol liečený na poruchy spánku, tie však psychiatrička nemohla verifikovať.

10. Z listinného dôkazu - znaleckého posudku B.. N. B. č. 5/2013 (nachádzajúceho sa na č.l. 102 a nasl. trestného spisu tunajšieho súdu sp.zn.: 1T/100/2013), konkrétne zo záverov na jeho stranách č. 10 až 12 (č.l. 111 až 113 trestného spisu), súd zistil, že v správaní žalobcu pri popisovaní inkriminovanej udalosti neboli pozorované žiadne negatívne emócie v zmysle strachu, zvýšeného napätia alebo úzkosti. Tie sa nevyskytli ani počas výsluchu, ani počas explorácie, kedy maloletý normálnym spôsobom popisoval udalosť. Tieto zistenia sú v zhode s vyšetrením u detského psychiatra. U maloletého sa nevyskytuje posttraumatická stresová porucha. Keďže sa posttraumatická stresová porucha u maloletého nezistila, nemohla ho ani obmedzovať v obvyklom spôsobe života.

11. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 24. 9. 2014 (nachádzajúcej sa na č.l. 652 a nasl. spisu tunajšieho súdu sp.zn.: 1T/100/2013), konkrétne zo 4. strany zápisnice (na č.l. 655 trestného spisu) vyplynulo, že W.. F. W. ako svedkyňa na otázku, či maloletý mal nejaké depresie, uviedla, že plakal a aj jeho vizáž bola smutná, avšak pokiaľ ide o trvalejší charakter tejto depresie, resp. skutočnosť, či táto depresia mohla vyplývať z minulosti, svedkyňa uviedla, že to sa určiť nedá.

12. Z výpovede svedkyne W. B., matky žalobcu na pojednávaní 19. 9. 2019 súd zistil, že deti žalobcovi nadávajú do „Kefy“, pričom Kefa je prezývka žalovaného. On pritom plače, znervózne a je agresívny. Robia tak deti v jeho bezprostrednom okolí, aj v škole a trvá to až doteraz. Svedkyňa chodila so synom k psychologičke X.. W. asi 5 mesiacov, možno až rok od spáchania skutku, kým pani doktorka neodišla do dôchodku. Prestáhovali sa do Přeova, kam žalobca chodil do školy, pretože matka svedkyne bola chorá.

13. Z výpovede svedka O. Y., otca žalobcu na pojednávaní 19. 9. 2019 súd zistil, že syn je na tom psychicky zle, všetci sa mu vysmieávajú, nadávajú mu do „Kefy“, do buzerantov. Jednak deti v škole, jednak ľudia v okolí. Svedok sa bojí, že až sa žalobca raz ožení, budú mu tak nadávať aj jeho vlastné deti. To, čo mu spravil žalovaný je hrôza. Syn musel kvôli tomu tiež opustiť školu a odísť do Čiech. Rovnako na Facebooku mu písala neznáma osoba, že je buzerant, z čoho on trpel traumou a stresom. Svedok uviedol, že musel chodiť do školy a riešiť situácie, kde mu spolužiaci nadávali, sprevádzal ho pri prechádzkach po vonku, aby ho ochránil. Neskôr, keď prestúpil na strednú školu do Liptovského Mikuláša, tak vzhľadom na to, že sa tam dostali nejakí príbuzní, tiež sa tam rozšírila informácia o tom, čo sa stalo a začalo sa to isté. Došlo aj k bitkám, až to vyústilo do okamihu, kedy musel školu opustiť

a odísť do Čiech. Ešte počas štúdia na základnej škole vo Važci nastala aj taká situácia, že keď mu začali nadávať spolužiaci, musela riaditeľka školy zabezpečiť jeho uvoľnenie z vyučovania. Nadávali mu do buzerantov a do „Kefy“. Vždy sa museli stavať po žalobcu do školy. Samého ho riaditeľka domov nepúšťala. Rovnako aj na škole v Píferove sa rozšírila informácia o tejto udalosti, tak sa potom vrátili na Slovensko. Syn chodil k dvom psychologičkám, resp. psychiatrickám, na ktorých mená si už nevie spomenúť, okrem pani B.. Žalobca musel chodiť do školy so svojimi rodičmi, nemohol chodiť sám, vzhľadom na vyhrážky od iných osôb.

Súd na pojednávaní konanom 19. 9. 2019 nemohol vykonať žalovaným navrhnutý dôkaz - výsledok šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši (z bližšie neuvedeného dňa), kde sa malo uvádzať, že žalobca mal v lete roku 2013 spáchať trestné činy krádeže a porušovania domovej slobody, čo má podľa žalovaného preukazovať, že netrpel žiadnou traumou, či stresom, pretože takýto listinný dôkaz nemohol v pripojenom trestnom spise sp.zn.: 1T/100/2013 vôbec nájsť. V tejto súvislosti však súd uvádza, že neutrpeli žiadne práva žalovaného, pretože (ako bude ďalej uvedené) súd dospel na základe ostatných vykonaných dôkazov k záveru, že žalobca žiadnu ujmu na zdraví v spočívajúcu v traume a strese neutrpel.

Medzi stranami nebolo sporné, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 13. 4. 2015 bol žalovaný uznaný za vinného zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (v bode 1. skutkovej vety) a zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (v bode 2. skutkovej vety), ktorých sa mal žalovaný dopustiť tak, že : 1.) 2. 2. 2013, v čase od 8.30 hod. do 13.15 hod. stretol W.. O. B., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom W. XXX, O., okres Y. W., a to cestou do obchodu v obci Važec, pričom kázal maloletemu O. B., aby ho čakal pred obchodom, v ktorom mu kúpil 3 rožky a dobošku a následne chcel, aby s ním mal. O. B. išiel k nemu domov s niečím mu pomôcť, a následne išli smerom ku Obecnému úradu obce Važec, kde ho zatiahol do areálu obecného úradu, tam dal mal. O. B. facku na líce a potom si rozopol rázporok na nohaviciach, vybral si penis a po rómcky maloletemu O. B. povedal „puckaj“, čo znamená, aby ho rukou sexuálne uspokojoval, čo maloletý O. B. odmietal, no pod nátlakom obžalovaného B. J. to urobil, a počas toho, ako maloletý O.L. B. takto rukou uspokojoval obžalovaného, povedal mu, že to povie otcovi, na čo mu obžalovaný B. J. povedal: „povieš to otcovi, zabijem Ťa“, potom obžalovaný B. J. rýchlo odišiel a maloletý O. B. sa v obavách o naplnenie vyhrážok obžalovaného ukrýval pri obchode Jednota vo Važci, a 2.) 6. 2. 2013, v čase približne o 14.00 hod. sa úmyselne priblížil v obci Važec, v blízkosti jaskyne, na vzdialenosť dvoch metrov ku maloletemu O. B., nar. XX. X. XXXX, ktorý išiel spolu so svojou matkou W. B., nar. XX. X. XXXX a otcom O. Y., nar. XX. XX. XXXX, do obchodu, aj napriek tomu, že mal daný zákaz Okresným súdom Liptovský Mikuláš, a to uznesením sp. zn. 1Tp/4/2013 zo dňa 5. 2. 2013 - priblížiť sa úmyselne na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov ku maloletemu O. B., pričom ako sa obžalovaný ku nim priblížil, začal na nich kričať, že sudkyňa mu nič nespravila, a zbytočne ho udali, a ak ho zavrú kvôli tomu udaniu, tak zabije maloleteho O. B. a podpáli dom, v ktorom býva spolu s matkou W. B., pričom po týchto slovách W. B. aj jej syn maloletý O. B. dostali strach o svoj život, že vyhrážky, ktoré obžalovaný B. J. povedal, aj naplní. Taktiež nebolo sporným, že rozsudok tunajšieho súdu z 13. 4. 2015, sp.zn.: 1T/100/2013 bol (len) v časti výroku o treste zrušený rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp.zn.: 2To/44/2015 z 2. 9. 2015, pričom žalovaný bol odvolacím súdom odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov a 8 mesiacov, a že rozsudok tunajšieho súdu sp.zn.: 1T/100/2013 z 13. 4. 2015 (v spojení so zrušujúcim rozsudkom odvolacieho súdu) nadobudol právoplatnosť 2. 9. 2015.

Takto zistený skutkový stav súd podrobil svojmu právnemu posúdeniu, pričom aplikoval nasledovné hmotnoprávne ustanovenia.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „OZ“) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 193 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“) civilný súd je viazaný výrokom trestného rozsudku o tom, že bol skutok spáchaný, kto ho spáchal a ako je právne kvalifikovaný (vrátane zavinenia), teda celým výrokom o vine - jeho skutkovou a aj právnou časťou (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn.: 25Cdo 2365/2007, resp. R 35/1993 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk.) Preto civilný súd (v tejto veci) nemohol znova zisťovať (znovu vykonávať dokazovanie), či sa skutok uvedený v rozsudku tunajšieho súdu z 13. 4. 2015, sp.zn.: 1T/100/2013 stal, či ho spáchal obvinený a pod. Všetky námietky žalovaného smerujúce k tomu, že skutok nespáchal sú preto v rámci tohto civilného konania nedôvodné, a preto ani nebolo možné (v tomto smere) vykonávať nejaké dokazovanie.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že sudkyňa v trestnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn.: 1T/100/2013 (údajne - zo žalovaným spomínaných zápisníc o hlavnom pojednávaní to totiž nevyplýva) mala odmietnuť návrh zákonných zástupcov žalobcu na náhradu škody z dôvodu jeho oneskoreného uplatnenia (až po skončení vyšetrovania), tak uvedený záver má v zmysle § 87 Trestného poriadku relevanciu len vo vzťahu k trestnému konaniu. Ak si totiž žalobca neuplatnil v trestnom konaní nárok na náhradu škody do skončenia vyšetrovania znamená to len toľko, že mu tento nárok nemôže byť v trestnom konaní priznaný. To však ešte nevylučuje, aby si žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v inom (civilnom) konaní. Keďže z obsahu trestného spisu vyplýva, že žalobca ako poškodený si v trestnom (adhéznom) konaní takýto nárok riadne a včas neuplatnil, nevznikla tu tak vo vzťahu k civilnému konaniu prekážka litispendencie ani prekážka právoplatne rozhodnutej veci.

Podľa vyjadrení žalobcu neoprávneným zásahom žalovaného (spočívajúcom v skutku, z ktorého bol právoplatne uznaný za vinného v trestnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn.: 1T/100/2013) došlo k zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti podľa § 11 ods. 1 OZ, a to konkrétne v jej zložkách - ľudská dôstojnosť, občianska česť a zdravie. Žalobca totiž uviedol, že došlo k zneváženiu jeho ľudskej dôstojnosti (poníženiu), k zníženiu občianskej cti (dobrej povesti), ktoré sa prejavilo v negatívnych reakciách vo sfére jeho spoločenského a rodinného života žalobcu (posmešky a vyhrážky okolia, spolužiakov ako aj vlastnej sestry), a tiež v spôsobenej traume a strese (ako ujme na zdraví.) Všetky tieto následky žalobca zahrnul pod utrpenú nemajetkovú ujmu, ktorej náhradu podľa § 13 ods. 2 a ods. 3 OZ požadoval. Žalobca najprv (v žalobe) uviedol, že všetky uvedené následky mu mali vzniknúť v dôsledku konania žalovaného, ktorým sa dopustil trestného činu sexuálneho násillia. (V záverečnej reči) doplnil, že však nejde len o následky spôsobené sexuálnym deliktom, ale aj vyhrázaním sa smrťou. S takýmto právnym posúdením však nemožno súhlasiť v plnom rozsahu. S právnym posúdením žalobcu možno súhlasiť len pokiaľ ide o uplatnený nárok v súvislosti so zásahom do osobnosti žalobcu v jej zložkách - ľudská dôstojnosť a občianska česť. Pokiaľ však ide o uplatnený nárok v súvislosti so zásahom do zdravia (ktorého následkami sú utrpený stres a trauma), tam sa musel súd odchýliť od právnej kvalifikácie žalobcu, ktorá vychádzala z hmotnoprávných ustanovení o ochrane osobnosti podľa § 11 až 16 OZ (súd nie je právnou kvalifikáciou strán viazaný, a môže vždy vec právne posúdiť odlišne od strán sporu.)

Pokiaľ ide o neoprávnený zásah žalovaného do práva na ochranu osobnosti žalobcu v jej zložkách - ľudská dôstojnosť (poníženie žalobcu) a občianska česť, resp. dobrá povesť (negatívne reakcie vo sfére spoločenského a rodinného života žalobcu - posmešky a vyhrážky okolia), tak tu prichádza do úvahy aplikácia hmotnoprávných ustanovení § 11 až 16 OZ (ochrana osobnosti), a v ich rámci potom aj ustanovení o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 a ods. 3 OZ.

Súd pri aplikácii týchto hmotnoprávných ustanovení musel najprv skúmať, či sú splnené všeobecné predpoklady konania o nárokoch na ochranu podľa § 13 OZ, ktorými sú jednak existencia zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby - jej jednotlivých zložiek (nemusi byť táto nemajetková ujma vyvolaná), ďalej neoprávnenosť (rozpor s právnym poriadkom) tohto zásahu, a nakoniec aj príčinná súvislosť medzi týmto zásahom a jeho protiprávnosťou (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn.: 30 Cdo 59/2013, či uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. 2. 2011, sp.zn.: 5 M Cdo 7/2010.) V danom prípade pritom možno mať za to, že spáchaným skutkom (ktorým žalovaný naplnil znaky zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona) bola naplnená podmienka existencie zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať

nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo ohrození osobnosti žalobcu v jej zložkách - ľudskej dôstojnosti a občianskej cti (dobrej povesti.) Takisto bola v danom prípade zjavne daná aj podmienka neoprávnenosti (rozporu s právnym poriadkom - Trestným zákonom) tohto zásahu, a rovnako tak aj podmienka príčinnej súvislosti.

Následne, musel súd skúmať, či v dôsledku takéhoto neoprávneného konania žalovaného žalobca aj skutočne utrpel nemajetkovú ujmu, a ak áno, tak v akom rozsahu. Kým totiž na poskytnutie morálnej satisfakcie (ospravedlnenie) postačuje, ak je neoprávnený zásah spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu na zložkách osobnosti, tak na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (peňažnej satisfakcie) sa už vyžaduje aj preukázanie vzniku nemajetkovej ujmy.

Pokiaľ ide o zložku osobnosti - ľudskú dôstojnosť, tak vznik nemajetkovej ujmy na tejto zložke osobnosti (a jej rozsah) zjavne vyplýva jednak zo skutočnosti, že žalovaný bol právoplatne odsúdený za spáchanie trestného činu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorý trestný čin ako vyplýva aj z jeho systematického zaradenia do 2. dielu, 2. hlavy Trestného zákona - „Trestné činy proti ľudskej dôstojnosti“, je deliktom proti ľudskej dôstojnosti, a jednak vznik nemajetkovej ujmy na tejto zložke (a jej rozsah) je preukázaný vykonaným dokazovaním, kedy z výsluchov svedkov (rodičov maloletého žalobcu) vyplynulo, že žalobca sa cítil v dôsledku takéhoto konania žalovaného ponížený. V tejto súvislosti treba povedať, že (na návrh žalovaného) vykonané listinné dôkazy v tomto smere (ohľadne ujme na ľudskej dôstojnosti žalobcu) svedeckým výpovediam neodporovali. Listinné dôkazy (a rovnako tak skutkové tvrdenia žalovaného, na preukázanie ktorých boli tieto dôkazy navrhnuté) spochybňovali len vznik stresu, traumy, nepokoja, resp. iných následkov na psychickom zdraví žalobcu, vôbec však nie ujmu na jeho ľudskej dôstojnosti (poníženie.)

Obdobne pokiaľ ide o zložku osobnosti - občianska česť (dobrá povesť v v rodinnom a spoločenskom prostredí), bol vznik nemajetkovej ujmy na tejto zložke osobnosti žalobcu (a jej rozsah) preukázaný jednak svedeckými výpovedami (rodičov žalobcu), ktoré hovorili o posmeškoch a vyhrážkach žalobcovi v jeho školskom či domácom prostredí, ktoré často viedli ku konfliktu žalobcu s jeho okolím, resp. o zosmiešňovaní a vyhrážkach od neznámej osoby na sociálnej sieti, avšak aj vykonanými listinnými dôkazmi, z ktorých tiež vyplýva, že žalobca bol vystavený posmeškom spolužiakov a sestry, kvôli ktorým sa dostával do konfliktov. Teda (na návrh žalovaného) vykonané listinné dôkazy v tomto smere (ohľadne ujmy na občianskej cti žalobcu) svedeckým výpovediam neodporovali. Listinné dôkazy (a rovnako tak skutkové tvrdenia žalovaného, na preukázanie ktorých boli tieto dôkazy navrhnuté) spochybňovali len vznik stresu, traumy, nepokoja, resp. iných následkov na psychickom zdraví žalobcu, vôbec však nie ujmu na jeho občianskej cti (dobrej povesti.)

Dokazovaním zistenú nemajetkovú ujmu na ľudskej dôstojnosti a občianskej cti žalobcu a jej rozsah, súd následne (právne) posudzoval z hľadiska, či táto ujma je natoľko závažná, že nebude nepostačovať morálne zadosťučinenie (satisfakcia), ale bude na mieste materiálna satisfakcia (náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch) podľa § 13 ods. 2 OZ (viď aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn.: 4 Cdo 232/2010 z 29. 6. 2011.) Za závažnú ujmu v zmysle § 13 ods. 2 OZ treba pritom považovať takú nemajetkovú ujmu, ktorú postihnutá fyzická osoba vzhľadom na konkrétne okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie a dôsledky považuje za ujmu značnú (subjektívne hľadisko), avšak tieto jej subjektívne pocity nie sú pri tomto hodnotení rozhodujúce, ale rozhodujúce je najmä objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú nemajetkovú ujmu ako závažnú v danom mieste a čase (v tej istej situácii, v tom istom spoločenskom postavení) vnímala ako závažnú aj každá iná osoba (viď aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn.: 4 Cdo 232/2010 z 29. 6. 2011.) V danom prípade súd dospel k záveru, že žalovaný konaním opísaným v právoplatnom trestnom rozsudku, ktorým naplnil znaky skutkovej podstaty zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spôsobil žalobcovi nemajetkovú ujmu na ľudskej dôstojnosti a občianskej cti v takom rozsahu, že ju možno právne hodnotiť ako závažnú v zmysle § 13 ods. 2 OZ, teda ako natoľko závažnú, že to odôvodňuje priznanie (žalobcovi) nároku na peňažnú satisfakciu (náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.) Za značnú by totiž objektívne považovala takúto ujmu každá iná osoba v obdobnej situácii a v obdobnom spoločenskom postavení v danom čase a mieste.

Po závere, že ide o závažnú nemajetkovú ujmu odôvodňujúcu priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ, súd v zmysle § 13 ods. 3 OZ zvažoval výške tejto peňažnej náhrady. Súd pritom aplikoval nielen kritériá výslovne uvedené v § 13 ods. 3 OZ (závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva na ochranu osobnosti), ale zohľadnil aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej sa má pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zohľadňovať tiež výška náhrad poskytovaných pri odškodňovaní obetí násilných trestných činov, pričom náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch by nemala bez závažných dôvodov presahovať

maximálne limity pre výšku náhrad vyplývajúcich zo zákonov o odškodňovaní obetí násilných trestných činov (viď vec *Italehti a Karhuvaara proti Fínsku*.) Podľa § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z.z. - o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pri trestnom čine znásilnenia a sexuálneho násillia má obeť trestného činu nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu vo výške 10 násobku minimálnej mzdy, a keďže podľa § 1 písm. a) nariadenia vlády SR č. 300/2018 Z.z. bola určená suma mesačnej minimálnej mzdy pre rok 2019 vo výške 520 eur, tak vychádzajúc z judikatúry ESLP by v prípade obetí trestného činu sexuálneho násillia pri absencii osobitne závažných dôvodov nemala výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prekročiť sumu 5.200 eur. Keďže súd takéto osobitne závažné dôvody nezistil, a keďže túto hornú hranicu (5.200 eur) logicky možno vzťahovať len na tie najzávažnejšie prípady trestných činov znásilnenia, resp. sexuálneho násillia, za ktoré vzhľadom na opis skutku uvedený v právoplatnom trestnom rozsudku konanie žalovaného zjavne nemožno považovať, súd prihládajúc na zákonné kritériá podľa § 13 ods. 3 OZ určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy zhruba v polovici do úvahy prichádzajúceho rozsahu nožnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy (do 5.200 eur), teda v sume 3.000 eur, a preto túto sumu žalobcovi podľa § 13 ods. 2 a ods. 3 OZ priznal. Súd pritom poznamenáva, že nemohol prihliadnuť na všetky kritériá, na ktoré by sa malo pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle judikatúry ESLP prihliadať (napr. finančná situácia poškodeného a škodcu, resp. plnenie preventívnej funkcie náhrady nemajetkovej ujmy, v prípade hrozby recidívy a pod.), nakoľko bol z procesného hľadiska limitovaný rozsahom stranami navrhnutých dôkazov (a skutkových tvrdení.) Súd v civilnom spore nemôže vykonávať dokazovanie *ex offo* (aj bez návrhu), ani suplovať povinnosť tvrdenia strán sporu.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že súdna prax v iných prípadoch priznala v prípade zásahu do osobnostných práv aj oveľa vyššie sumy, súd uvádza, že aplikačná prax súdov Slovenskej republiky je poznačená (v porovnaní s inými štátmi) nejednotnosťou (niekedy až svojvoľnosťou) pri zohľadňovaní rozhodujúcich skutočností pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to najmä pri rozhodovaní nemajetkovej ujmy v peniazoch osobám verejne činným (politikom a celebritám.) Týmto osobám (v porovnaní s inými osobami, do ktorých práva bolo zasiahnuté) aplikačná prax tunajších súdov priznáva neprimeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Právna úprava Slovenskej republiky neobsahuje spôsob zabezpečenia primeranosti maximálnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (ide len o právnu úpravu založenú na relatívne neurčitej hypotéze), hoci judikatúra ESLP takýto mechanizmus predpokladá (viď vec *Tolstoy Miloslavsky proti Spojenému kráľovstvu*.)

Pokiaľ žalobca namietal, že žalovaný sa voči nemu dopustil predmetného konania ako voči maloletej osobe, čím mohol ohroziť jeho psychický vývoj do budúcnosti a poškodil ho tak viac ako dospelú osobu, čo má byť podľa neho dôvodom na priznanie vyššej sumy peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, tak súd uvádza, že táto námietka nemôže mať žiadnu relevanciu pri posudzovaní závažnosti ujmy na ľudskej dôstojnosti a občianskej cti žalobcu (a výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch), pretože to by malo zmysle iba pri posudzovaní závažnosti ujmy na (psychickom) zdraví, resp. zdravom vývine žalobcu (ako zložke jeho osobnosti podľa § 11 OZ.) Avšak pri posudzovaní následkov na ľudskej dôstojnosti a občianskej cti otázka veku nezohráva významnú úlohu, pretože otázka miery poníženia, či zníženia vážnosti jednotlivca v spoločnosti nezávisí od jeho veku, a ak aj áno, určite nie spôsobom ako sa domnieva žalobca, že čím je osoba mladšia tým je jej poníženie, či zníženie vážnosti v spoločnosti väčšie. Otázka ujmy (presnejšie škody) na zdraví je bližšie predmetom ďalej uvedeného výkladu

Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že nešlo len o sexuálny delikt (sexuálne praktiky), ale aj o vyhrážaniu smrťou žalobcovi, čo má takisto odôvodňovať vyššiu sumu peňažnej náhrady, súd poukazuje na to, že vyhrážka smrťou (ako hrozba násillím) je súčasťou znakov skutkovej podstaty trestného činu sexuálneho násillia, preto táto okolnosť je automaticky zohľadnená pri zvažovaní rozsahu následkov neoprávneného zásahu žalovaného do osobnosti žalobcu (teda aj v maximálnej hranici desaťnásobku sumy minimálnej mzdy ustanovenej pre trestný čin sexuálneho násillia v zmysle zákona o odškodňovaní obetí násilných trestných činov a judikatúry ESLP.)

Pokiaľ ide o žalobcom tvrdený zásah do jeho zdravia (s následkami na psychickom zdraví spočívajúcimi v utrpenom strese, traume), súd sa odchytil od právnej kvalifikácie žalobcu, ktorá vychádzala z hmotnoprávných ustanovení o ochrane osobnosti podľa § 11 až 16 OZ.

Zákonodarcia nesystematicky zaradil nároky týkajúce sa náhrady (čisto) nemajetkovej ujmy na zdraví do časti OZ, ktorá sa inak týka náhrady škody (ako majetkovej ujmy) a označil ich ako nároky na náhradu „škody“ na zdraví za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 444 OZ.) V rámci právnej úpravy ochrany osobnosti (§ 11 až 16 OZ) sa zase riešia nároky týkajúce nemajetkovej ujmy vzniknutej zásahom do práva na ochranu osobnosti (resp. jej jednotlivých zložiek, medzi ktoré patrí aj zdravie.) Ustanovenia o nárokoch na náhradu škody na zdraví za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 444 OZ) sú však vo vzťahu špeciality k ustanoveniam o nárokoch na náhradu nemajetkovej ujmy na

zdraví v rámci ochrany osobnosti (§ 13 OZ.) Vzhľadom na paušálny charakter (bodové ohodnocovanie podľa zákona č. 437/2004 Z.z.) úpravy nárokov na náhradu škody na zdraví podľa § 444 OZ, nemožno túto úpravu vždy považovať za spôsobilú vyčerpávajúcím spôsobom riešiť problém kompenzovania utrpenej ujmy na zdraví, a preto ak určitá ujma na zdraví nebude dostatočne kompenzovaná nárokom podľa § 444 OZ, nie je vylúčené, aby sa osoba dotknutá na zdraví domáhala aj ďalšej satisfakcie podľa všeobecných ustanovení na ochranu osobnosti (§ 13 OZ.) Nie je však prípustné, aby sa osoba dotknutá na zdraví pokúšala žalobou na ochranu osobnosti nahradzovať svoje nároky na náhradu škody na zdraví podľa § 444 OZ. Právo na náhradu škody na zdraví podľa § 444 OZ a právo na náhradu nemajetkovej ujmy na zdraví v peniazoch podľa § 13 ods. 2 a ods. 3 OZ sú samostatné právne prostriedky ochrany fyzickej osoby (v súvislosti s ujmom na zdraví), pričom skutkový základ oboch týchto žalôb nie je totožný, pretože v žalobe podľa § 13 ods. 2 a ods. 3 OZ je potrebné uplatniť rozhodujúce skutkové tvrdenie, že odškodnenie z titulu náhrady škody na zdraví podľa § 444 OZ nie je možné považovať za dostatočnú kompenzáciu vzniknutej ujmy na zdraví (viď rozhodnutie Vrchného soudu v Olomouci, sp.zn.: 1Co 2/2010.)

V danom prípade žalobca takéto rozhodujúce skutkové tvrdenie v žalobe (a ani potom) neurobil, a preto bolo nutné existujúce skutkové tvrdenia žalobcu (v časti týkajúcej sa utrpenej ujmy na psychickom zdraví spočívajúce v traume a strese) právne posúdiť odlišne od žalobcu, a teda prekvalifikovať uplatnený nárok z peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy na zdraví na náhradu škody na zdraví podľa § 444 OZ. Žalobcom uvádzané psychické utrpenie spočívajúce v traume a strese totiž predstavuje škodu na (psychickom) zdraví podľa § 444 OZ, a preto sa jej tiež týka právna úprava v zákone č. 437/2004 Z.z. - o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Vychádzajúc z tohto právneho posúdenia bolo preto potrebné zisťovať, či sú naplnené predpoklady nároku na náhradu škody na zdraví podľa § 444 OZ (v spojení s § 420 OZ), teda protiprávnosť konania, vznik škody na zdraví, príčinná súvislosť medzi protiprávnosťou konania a vznikom škody na zdraví a zavinenie (ktoré sa tu predpokladá.) Protiprávnosť konania žalovaného (rozpor s Trestným zákonom) zjavne vyplýva z právoplatného trestného rozsudku. Pokiaľ ide o žalobcom tvrdenú škodu na zdraví (trauma a stres), tak vykonaným dokazovaním tento predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu nebol preukázaný. Skutkové tvrdenia o utrpenom strese, traume síce na jednej strane vyplývajú z výpovede otca žalobcu (nie už aj jeho matky), avšak v rozpore s týmto dôkazom sú na druhej strane žalovaným navrhnuté listinné dôkazy (správy triednej učiteľky W.. N. Q. z 3. 5. 2013, správy X.. F. W., detského a dorastového psychiatra, privátnej psychiatrickej ambulancie pre deti, dorast a dospelých z 27. 6. 2013, listinného dôkazu - znaleckého posudku B.. N. B. č. 5/2013 a zo zápisníc o hlavnom pojednávaní z 24. 9. 2014 a 16. 1. 2016 v trestnom konaní vedenom pod sp.zn.: 1T/100/2013.) Pri hodnotení týchto odporujúcich si dôkazov súd musel priznať väčšiu dôveryhodnosť listinným dôkazom vypracovaným nestrannými osobami, než výpovedi otca maloletého, a to jednak vzhľadom na blízky vzťah svedka k žalobcovi, a jednak vzhľadom na početnú prevahu týchto listinných dôkazov. Vzhľadom na to, že nebola preukázaná základná predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu na zdraví (vznik škody na zdraví), súd nemohol priznať žalobcovi uplatnený nárok na náhradu škody na zdraví, a preto v tejto časti žalobu podľa § 444 OZ zamietol ako nedôvodnú.

Porovnaním žalobou uplatnenej sumy (10.000 eur) a súdom priznanej sumy (3.000 eur), súd dospel k záveru, že žalobca bol úspešný iba v rozsahu iba 30 % (3.000 eur : 10.000 eur), a tým žalovaného úspech v konaní predstavoval 70 %. Súd preto podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku náhradu trov konania pomerne rozdelil medzi strany sporu tak, že priznal podľa § 262 ods. 1 CSP úspešnejšiemu žalovanému (proti žalobcovi) nárok na náhradu trov konania v rozsahu 40 % (70% - 30%), pričom súčasne podľa § 262 ods. 2 CSP vyslovil, že o výške tejto náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš písomne v dvoch vyhotoveniach, o ktorom odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Žiline.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučného poriadku) v znení neskorších predpisov.